GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek — Nr. 132. — 16. Listopada 1829.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Z Wiédnia d. 4. Listopada.* —

Za najwyższem rozkazem przywdzieje Dwór żałobę dnia jutrzejszego po J. K. Wys. Ludwice Henryce Karolinie W Xiężnéj Heskiéj, i takową nosić będzie dni 18 z odmianą, mianowicie pierwsze dni 10 od d. 5. do d. 14. włącznie grubą, a ostatnie do d. 22. b. m. włącznie cienką.

— *Z Ziemi Siedmiogrodzkiéj.* —

Gazeta Agramska pisze: »Z uwagi, że zaraza morowa przeszła z Multan do większéj Wołoszczyzny i tamże szybko się rozszerzyła, jeneralne dowództwo Siedmiogrodzkie rozkazało na granicy najściślejszy kordon zdrowia zaprowadzić i najsurowiéj wykonywać przepisy sądu doraźnego przez wojskowych przeciwko tym wszystkim, którzyby się ważyli kordon ten manowcami ominąć lub przemocą przełamać. Równie i rząd królewski, chcąc zapobiedz przeniesieniu się zarazy, oprócz władz cywilnych, którym to już wprzódy zaleconém było, rozkazał jeszcze władzom komitatów Szas-Varoserskiego, Mühlbacherskiego i Leschkircherskiego, aby od d. 10. z. m. począwszy wykonywali przepisy sądu doraźnego przeciwko wszystkim przekraczającym rozporządzenia kwarantanny.«

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka południowa.

Gazeta Bremska zawiera z Nowego Yorku pod d. 1. Października następujące (przez Havre odebrane) wiadomości: »W d. 1. Września było jeszcze Tampiko w ręku Hiszpanów. Mexykanie przypuścili attak w 1700 ludzi, lecz na próżno; kupcom zagranicznym oznajmili, że w d. 30. Sierpnia będą miasto bombardowali, i dla tego ciż przenieśli się na okręt wojenny United States. Wszelako jeszcze do d. 1. Września nie rozpoczęto kanonady, zapewne dla tego, że szańce nie były gotowe. Wiadomość tę przywiózł do Baltimore okręt Matylda« — Ponieważ powyższe wiadomości z Tampiko dochodzą do d. 1. Września, a zatém podania Gazet Kadyxskich o zajęciu miasta Vera Cruz przez Hiszpanów w d. 27 Sierpnia, przejściu Santa Anna do Hiszpanów i t. d. pokazują się bardzo do wiary niepodobne.

Portugalija.

Gazeta nadworna Lizbońska umieściła w swojéj urzędowéj części artykuł następujący: »Ministerstwo spraw zewnętrznych. Przez depeszę z Madrytu d. 8. t m. donosi Hr. Figueira temu Ministerstwu, iż Król Jmć Katolicki przeznaczył mu d. 11. t. m., w którym w pałacu Eskurial złożyć ma w ręce królewskie swoje listy wierzytelne jako nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister Jego najprawowierniejszéj Król. Mci naszego dostojnego Monarchy. Tego samego dnia wystawiono herby Portugalskie nad bramą pałacu poselskiego.«

Monitor z d. 30. Października donosi z Lizbony z d. 14. wspomnionego miesiąca: »Dzisiaj Poseł Króla Jmci Hiszpańskiego P. d'Acosta y Montealegre złożył w pałacu Queluz swoje listy wierzytelne; poczém został jako pełnomocny Minister Króla Jmci Katolickiego na tutejszym Dworze uznany. Wszystkie znamienite osoby stolicy zaproszone, udały się do Queluz, aby były obecne obrzędowi, który wszystkich wiernych poddanych Króla Jmci najprawowierniejszego radością napełnił.«

Hiszpanija.

Z Madrytu donoszą pod d. 15. z. m.: Wczoraj w dniu urodzin Króla Jmci była w San Lorenzo wielka gala, pokoje i Monarcha przypuszczał do ucałowania ręki swojéj; znajdowała się tam część ciała dyplomatycznego, osoby należące do Dworu i wielu innych wysokich i niższych cywilnych i wojskowych urzędników. Jeneralny Kapitan Katalonii Hr. d'Espanna, mianowany został w d. 14. z. m. przez Króla Szambellanem. W charakterze tym ma wstęp do gabinetu Króla, prerogatywa, jakiéj mu żaden z jego urzędów nie dawał; daléj w tymże dniu Xiążę Medinaceli i Marg. Villamonte przywróceni zostali do dawniéjszych swoich godności i oprócz tego mianował Monarcha jeszcze kilku Major Domos.

Nowa handlowa ustawa wyszła z druku i zawarte w niéj rozporządzenia, według wyroku królewskiego, datowanego w San Lorenzo d. 5. z. m. i ogłoszonego w Gazecie Madryckiéj z d. 13. t. m., będą miały moc obowiązującą z dniem 1. Stycznia r. p. — Okólnik wysokiéj rady Kastylijskiéj z d. 19. Września b. r. odnawia istniejące wyroki, rozporządzenia i t. d., przez które Hi-

)(

szpanom, znajdującym się bez wyraźnego pozwolenia królewskiego za granicą, rozkazano stósować się do uchwał zawartych w pomienionych król. wyrokach.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Niepomyślne wiadomości o zdrowiu Króla, przez niektóre Dzienniki rozgłoszone, dały Dziennikowi *Court Journal* z d. 23. z. m. powód do zrobienia uwagi, iż te wszystkie wieści są fałszywe.

Xiążę Wellington przybył do Londynu z podróży jako Gubernator pięciu portów; przyjął ón wprawdzie ten urząd, zwany *Sinecure*, lecz dochodów onegoż zrzekł się na korzyść skarbu W d. 25. Października odprawił konferencyję z Xięciem Laval Montmorency i z wielu jego kollegami.

Morning Advertiser z d. 16. z. m. mówi: »Donosiliśmy przed parą dniami i to bardzo ostrożnie, że P. Huskisson wnijdzie znowu do Gabinetu; teraz możemy oznajmić, iż układy rozpoczęte między zacnym Xięciem będącym na stérze rządu, a byłym Ministrem handlowym, szczególniej przez Margr. Hertford prowadzone, zostały w sposobie zaspokajającym dla strón obudwóch ukończone. P. Huskisson wnijdzie znowu do Gabinetu przed zebraniem się Parlamentu. Xiążę Wellington poznał, że się bez niego nie może obejść i sam rozpoczął układy« *Sun* dodaje: »Winszujemy serdecznie Xięciu Wellingtonowi szczęścia do tego powrotu P. Huskisson do Gabinetu, ponieważ wnijście jego będzie zupełnem oświadczeniem dla deklamatorów wolnego handlu, iż rząd nie zmienił zasad swoich, lecz postanowił działać wedle oświeconéj i liberalnéj polityki, jaka dotąd Ministerstwo odznaczała. Spodziewamy się, że z P. Huskissonem jeszcze więcéj jego przyjaciół wnijdą i swojemi wiadomościami i liberalnemi zasadami nadadzą Gabinetowi większą siłę i trwałość. Teraźniejszy stan kraju wymaga wiele ulepszeń n. p. zmniejszenia podatków, które najwięcéj klassę pracowitą obciążają, rewizyi ustaw dotyczących się monopolium każdego rodzaju w Kościele i Państwie i o ile być może zaprowadzenia oszczędności.« — Nawet i Dziennik Standard, uczyniwszy ostre uwagi w téj mierze mówi, że wielkie jest podobieństwo; iż P. Huskisson powróci do Ministeryjum.

P. Hume zbija dawniejsze wiadomości, jakoby chciał miejsce swoje w Parlamencie złożyć.

Gazeta nadworna z dnia 24. z. m. zawiera rozkaz tajnéj rady, rozciągający na posadę w Sierra Leone i cały zachodni brzeg Afryki przepisy tych akt parlamentowych, przez które — pod karą konfiskaty okrętu i ładunku — zakazano jest wprowadzać pewne artykuły towarów do posad angielskich w Ameryce.

Francyja.

Nowo mianowany Poseł Francuzki w Rzymie, Hr. Laferronays wyjechał z Paryża do dóbr swoich Montigny.

Gazeta Francyi przytacza jako kłamstwa dzienne następująco artykuły Konstytucyjonisty: »Zapewniają, że P. Polignac, przekonawszy się, iż nie podobna, aby rządził z ludzmi, jak P. Bourdonnaye i P. Bourmont, prosił pewną wysoką osobę o oddalenie tych obudwóch Ministrów.«

Taż sama Gazeta zapowiada na d. 31. Października wyjście nowego pisma P. Cottu, pod tytułem: *Des resultats nécessaires de la situation actuelle de la Couronne et de la chambre des Deputés* (o nieodzownych rezultatach teraźniejszego stanu Korony i Izby Deputowanych)

Odpowiedzialny Redaktor Kuryjera Mozelskiego, przekonany, że umieścił w piśmie swojém uwiadomienie o subskrypcyi towarzystwa Bretanskiego, dotyczącego się odmówienia przeciwnych prawu podatków i że przezto poduszczał do znieważenia władzy królewskiéj, został skazany na jednomiesięczne więzienie i 150 fr. kary pieniężnéj.

Hr. Alexander de Laborde, Deputowany z Departamentu Sekwanny i Członek wielu towarzystw przyjaciół Greków, zapewnia w piśmie swojém do Redaktora Dziennika *Constitutionnel*, że obecni tu Greccy pełnomocnicy zostali zupełnie oddaleni z prośbą swoją o ostatnie wsparcie pieniężne od rządu Francuzkiego; pomimo przedstawienia swego, że potrzeby Grecyi nadzwyczaj są naglące. Jeden z pełnomocników, P. Eynard, ofiarował zaliczyć połowę potrzebnéj summy, jeżeli rząd Francuzki zechce dać drugą połowę. Atoli i tego projektu nie przyjęto. — P. Eynard postanowił potém posłać wsparcie Grecyi z własnych zasobów i tylko prosić o statek przewozowy na ten cel. Hrabia Laborde zapewnia, że te szczegóły są prawdziwe i że nie lęka się ze strony Ministeryjum zarzutu kławstwa.

Włochy.

— *Z Rzymu d. 15. Października.* —

D. 21. z. m. Kommissyja szczegółowa, która odbywała się pod przewodnictwem Jeneralnego Gubernatora Rzymu P. Capelleti, wydała wyrok na 26 karbonarów. Na śmierć skazany został X. Józef Picilli z Maddelona, Wielki mistrz założonéj tu w przeszłym roku loży. Na wieczne więzienie S. Lembruno z Rzymu. Na dwudziestoletnie więzienie: A. Passini i A. Piccardi z Rzymu, Th. Vernati i N. Cortesi z Cezeny. Na piętnastoletnie więzienie Angelo de Cesaris z Castiglione, Pellino de Agostinio z Pentima, Jo. Carnani z Cento, Bened. Giovannangeli z Marino, Ant. Bombardini z Cezeny. Na dziesięcioletnie

więzienie Vin. Silvio z wyspy Elby. Na siedmioletnie więzienie Nik. Ceccorelli z Arpino i Ph. Gnocchi z Rzymu. Na pięcioletnie więzienie R. Franchi z Pontecorvo. Dziesięciu uwolniono *ab instantia*. Papież zmienił karę śmierci Xiędza Picilli na dożywotne więzienie w twierdzy.

Niemcy.

Gazety Stutgardzkie zawierają król. postanowienie, przez które zwyczajne zgromadzenie Stanów Krolestwa zwołane jest na 15 Stycznia 1830.

Król. bawarski Minister Skarbu spraw zewnętrznych i Skarbu Hr. Armansberg otrzymał od Króla Jmci Pruskiego wielki krzyż orderu orła czerwonego; Baron Cotta von Coettndorf udarzony został krzyżem komandorskim, a radca Administracyi celnéj Stuhlmüller krzyżem kawalerskim tegoż orderu.

J. C. Wysok. W. Xiążę Konstantyn zjechał w dniu 31. z. m. do Frankfurtu, i po krótkim tamże pobycie zamyślał wyjechać do Warszawy. Jego małżonka Xiężna Łowicka już wprzód była do Frankfortu zjechała.

Magistrat norymbergski jako władza policyjna ogłosił pod dniem 19. z. m. następujące doniesienie: »Dnia 21. w południe, pomiędzy godziną 11 a 12, usiłowano na naszym z pism publicznych znanym Kasprze Hauser z największą śmiałością popełnić tajemne morderstwo. Złoczyńca był człowiek średniego wzrostu, dobréj tuszy, krępy, w czarnym, czyli ciemno-bronzowym surducie, czarnych szarawarkach i woskowanych bótach; być może, i po części podobném jest do prawdy, że ón téj czarnéj odzieży, która w takim razie krwią zbroczona być mogła, nie zawsze używał, ale ją tylko wziął na się wczoraj, aby tém bardziéj nie był poznany. Może być równie, iż w drodze tu lub na powrót poznany będzie.«

Danija.

Podług rachunków złożonych publicznie przez Komitet ku wsparciu Greków, składki przez takowe zebrane wynosiły blisko 7000 tal. Komitet zamyśla się rozwiązać, skoro P. Ejnard doniesie, że otrzymał przesłane sobie na ostatku 1050 fr.

Przy kopaniu lodowni przy jednéj z ulic w Kopenhadze, natrafiono na mnóstwo trumien w kilku piętrach poustawianych, które zapewne kilka set lat tam stały. Trumny i ciała dobrze są zachowane. Dawniéj w tém miejscu miał być cmentarz; wszelako nie masz o tém pewności.

Silna burza w dniu 14 i 15 z. m., którą zakończył mróz i zawierucha ze śniegiem, prawie wszędzie w kraju poczyniła szkody. W Juttlandyi w niektórych miejscach śnieg tak wysoko leżał, iż trudno było przejeżdżać. Smutnie patrzeć było na zboże, które powalone leżało na polach w śniegu. Nakoniec nastąpiły deszcze i po wielu miejscach, szczególnie w Juttlandyi, były przyczyną powodzi, przez co, tamy, śluzy i drogi znacznie zostały uszkodzone.

Królestwo Polskie.

Gazety berlińskie piszą z Warszawy pod d. 29. Października: »N. Cesarz Jmć raczył pod d. 13. t. m. Kajmakanowi Perskiego Państwa Abbul-Kassim i naczelnemu wodzowi wojsk perskich, Mohammedowi Chanowi dać polski order orła białego. — W naszem mieście urządzona będzie Kommenda ogniowa. Złożona będzie ze 400 ludzi. Szefem téjże mianowany jest były Oficer artyleryi polskiéj.

Rossyja.

N. Pan wydał następujący ukaz do Szefa swojego sztabu marynarki:

»Ustanowiwszy naszym rozkazem dziennym z dnia 1. Października medal szczególny na pamiątkę wojny tureckiéj w latach 1828 i 1829, rozkazuję Wam uwiadomić wszystkich marynarzy, że i ci, którzy należeli do działań wojskowych na morzu środziemnem, przed wypowiedzeniem wojny porcie Ottomańskiéj, mają również prawo do noszenia tego zaszczytnego znaku, za zasługi, jakie wyświadczyli religii, tronowi i ojczyznie.

w St. Petersburgu 6 Paźdz. 1829 r. n. s.

(podp.) MIKOŁAJ.

N. Pan reskryptem wydanym dnia 4. Września do Jenerała jazdy Hrabiego Witta, raczył oświadczyć temuż zupełną wdzięczność swoję za niezmordowane trudy, gorliwość i rządność we wczesnem opatrzeniu już po raz drugi ruchomym magazynem żywności działającego wojska.

Z okoliczności powrotu J. C. M., wielkiéj Xiężnéj Heleny, Jenerałowie tudzież wyżsi officerowie gwardyi, byli przedstawieni JCMości w jéj pałacu, dnia 10. b. m. Tegoż zaszczytu doznali dnia 12. b. m. Członkowie rady państwa, Senatorowie, damy dworski i freyliny, pierwsi i drudzy urzędnicy dworu, szambelanowie, kamerjunkrowie, i wszystkie damy, mający wolny przystęp do Dworu. Tegoż dnia o godzinie 2. ciało dyplomatyczne złożyło J. C. Mości W. Xiężnie swoje uszanowanie.

N. Pan ozdobił orderem S. Anny I. klassy z cesarską koroną, radcę tajnego Karniejewa, zarządzającego wydziałem górniczym tudzież ministra dworu Hrabiego Laval.

N. Pan reskryptem swym z dnia 30. Września d. s. oświadczył swoje zupełne zadowolenie Jenerałowi Majorowi Xięciu Łabanow-Rostowskiemu 3. za obejrzenie chorych na zarazę w szpitalach wojska działającego.

Dnia 13. Października d. s. podróżni angielscy Lordowie Craven i Villinos, przedstawieni byli N. Panu.

Członek rady państwa, rzeczywisty Radca Stanu Muchanow, otrzymał urlop na czas nieograniczony.

Senator Radca tajny Jakowlew, mianowany został członkiem rady, przy szkole orderu Stéj Katarzyny w Moskwie.

Rzeczywisty Radca tajny Lubianowski, cywilny Gubernator Penzeński, mianowanym został tajnym Radcą Stanu.

Jenerał-Major Brinken, dowódca 2giéj brygady 3ciéj dywizyj huzarów, mianowany kawalerem orderu S. Anny I. klassy.

Gubernator cywilny Włodzimierski, Radca Stanu Kuruta, podniesiony został do stopnia tajnego Radcy. Zaś radcy kollegscy, Paskiewicz Wice-Gubernator Słobodzkoukraiński, i Zimmermann Radca prawny banku handlowego, mianowani zostali Radcami Stanu.

Dr. Mejer pisał pod dniem 14. Września z Grosnaja gubernii Stawropolskiéj: Czeczeńcy, którzy od dwóch lat zachowywali się spokojnie, wzięli się znowu do broni, przez co Pan Mejer nie mógł dalszéj zrobić wyprawy, jak tylko o dwie mile od twierdzy; a nawet przy téj musiał mu Jenerał Engelhardt dawać dla bezpieczeństwa [illegible] piechoty, 30 kozaków i 1 działo, przy odejściu listu, Jenerał zajmował się stanowczém poruszeniem przeciw Czeczeńcom. Pan Mejer chciał towarzyszyć wyprawie, późniéj zaś mieli zamiar badacze natury, zwiedzić w towarzystwie Jenerała drogę do Gruzyi, aż do Kasbek. W okolicy Grosnaja znajduje się kilka gorących źródeł, z których jedno ma gorącości 87 stopni stuczęściowéj skali. Godna uwagi, że w wodzie mającéj 60 stopni gorącości, znajdują się jeszcze rośliny, mianowicie nowa Ulva, która ma wielkie podobieństwo do kawałka surowego mięsa. Kamienie na których rośnie, są tak gorące, iż jest prawie niepodobna je dotknąć. Czeczeńcy we wsiach około Grosnaja, zajmują się chowem bydła, uprawiają pszenicę i proso, zbierają jedwab, i bardzo dobre brzoskwinie, migdały, wino i t. d. O 12 mil w stronie wschodniéj, Kumycy uprawiają bardzo korzystnie ryż.

Turcyja.

Gazeta Pruska Stanu ze Stambułu d. 4. Października donosi:

Rzadki wypadek obudził tu przed kilku dniami powszechne zadziwienie. Pewien Grek nazwiskiem Argiropolo, ten sam, który przed kilku laty znajdował się jako sprawujący interessa w Berlinie, przeznaczony był, jak tu powszechnie zgadzają się, do towarzyszenia w charakterze pierwszego Dragomana, poselstwu, które Sułtan wyprawia do Petersburga. Sułtan kazał go przywołać do siebie, i jak utrzymują, miał nieco źle stojące jego pieniężne interessa, wesprzeć znakomitym podarunkiem. Człowiek ten, któremu takiéj zmiany losu zewsząd winszowano, nagle zniknął z całą swoją rodziną i wszystkiemi krewnemi, tak, iż nikt niewie dokąd i jakim sposobem mógł uciec. Naturalnie na wnioskach niezbywa, lecz te są powiększéj części takiego rodzaju, iż niewarto je powtarzać. Najświatléjsze umysły, widzą w téj tajemnéj i nagléj ucieczce jedyny środek, jaki bojaźliwy i już podeszły w latach człowiek znaleźć mniemał, w celu usunięcia się od obowiązku, którego równie z obawy, jak dla wieku niechciał przyjąć; zaś przez odrzucenie go jawne, tak lękał się ściągnąć na siebie niełaskę, iż wolał przenieść nad nią ucieczkę. To zdaje się być tym podobniejsze do prawdy, iż tu niemiał nic do stracenia.

Wiadomości handlowe.

— Z Warszawy. —

Za sto złp. w listach zastawnych bez kuponu żądano w dniu 7. Listopada złp. 96 gr. 10, płacono —

— Z Odessy d. 21. Października. —

Dziś stoi pszenica arn. od 12 — 14 rubli; pszenica ozima od 10 do 14 1/2 rubli; żyto od 6 do 7 rubli; jęczmień 4 do 4 1/2 r.; owies 5 do 5 1/2 rubli za czetwert.

— Z Londynu d. 27. Października. —

Cło od pszenicy jest znowu o 1 szyling wyżéj, a od owsa o 1 1/2 szyl. spodziewają się, że od pierwszego w przyszły czwartek wynosić będzie 27 szyl. 8 d. Wczoraj mieliśmy bardzo mały dowóz angielskiéj pszenicy. Za najlepszą płacono bardzo mało co wyżéj, a niższych gatunków prawie wcale niekupowano. Podobnie bardzo mało kupiono obcéj pszenicy, nie wiele się nawet pytają o będącą pod zamkiem.

— Z Amsterdamu d. 31. Październ. —

Tak mało zrobiono interesów w zbożu, iż z tego powodu nie podano wcale jego ceny.

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 46. Rozmaitości.)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Drukiem: Piotra i Augusta Pillerów.